

Co robić aby chronić stada i jak zaplanować system bioasekuracji?

Lek. Wet. Jacek Chaczyński

Bioasekuracja – strategiczny element hodowli każdego świadomego producenta drobiu. To absolutny standard, inwestycja w bezpieczeństwo i jakość nowoczesnej hodowli. Wyznacznik od którego odstąpić nie można.

Kluczowym czynnikiem sukcesu we wdrażaniu bioasekuracji jest aktywny sposób zarządzania i planowania. Myślenia o stadzie jak o jednym dużym wrażliwym organizmie.

Bioasekuracja to obszerny temat łączący wiedzę z różnych stref naszej aktywności – jest to ochrona fermy przed biologicznym zagrożeniem, które może pojawić się z zewnątrz (wirusy, bakterie, grzyby, jaja pasożytów – wszystko co możemy przenieść na obuwiu, dłoniach, z paszą) oraz zagrożeniem wewnętrznym – powstałym w czasie cyklu produkcyjnego (różny status immunologiczny poszczególnych grup produkcyjnych, stąd zasada: pomieszczenie puste / pełne).

Praca hodowlana skoncentrowana jest przede wszystkim na polepszaniu wydajności produkcyjnej zwierząt, np. w latach osiemdziesiątych ubiegłego wieku FCR kurcząt wynosił ok 3,0 dziś jest to 1,6. Szybkość wzrostu współczesnych brojlerów porównać można do prędkości bolidu Formuły 1, ale wysokie osiągi możliwe są do uzyskania tylko w odpowiednich warunkach.

Zajmując się ochroną zdrowia zwierząt często koncentrujemy się na wybranych problemach, które uważamy za najważniejsze w danym momencie. W efekcie skupiamy się na gaszeniu pożarów zamiast na zapobieganiu problemom, które, w krótkiej jak i długiej perspektywie, będzie mniej ryzykowne zarówno ze względów finansowych jak i produkcyjnych.

Stworzenie odpowiednich warunków zootechnicznych, żywieniowych to odpowiedzialność właścicieli hodowli. Kwestia odporności, czyli ochrony przed zachorowaniem, pozostaje w gestii bioasekuracji i opieki weterynaryjnej.

Dobrze zaplanowana ochrona stada zaczyna się już w fazie planowania inwestycji lub rozbudowy istniejącej infrastruktury. Odpowiednie umieszczenie budynku w przestrzeni z uwzględnieniem kierunków wiatru, odpowiednia odległość od otwartych zbiorników wodnych i odległość od innych budynków.

Przystępując do planowania bioasekuracji na naszej fermie możemy ograniczyć się do wymagań inspekcji weterynaryjnej lub ułożyć program ochrony uwzględniający własne przekonania, dostosowane do indywidualnych potrzeb fermy.

PODSTAWOWE ZASADY BIOASEKURACJI

- Postawienie szczelnego ogrodzenia obejmującego całe gospodarstwo,
- Regularna dezynfekcja, dezynsekcja, deratyzacja budynków w których utrzymywane są zwierzęta,

- Ograniczenie oraz kontrola dostępu osób postronnych do obszarów związanych z produkcją w danym gospodarstwie,
- Skrupulatne przestrzeganie wymogów sanitarnych (prowadzenie właściwej dokumentacji oraz odpowiednie zarządzanie produkcją, eliminacja chorych sztuk),
- Stosowanie oddzielnych ubrań ochronnych dla danego budynku produkcyjnego (chlewnia, owczarnia, obora, stajnia itd.),
- Stosowanie mat dezynfekcyjnych lub bram bioasekuracyjnych na drodze dojazdowej do gospodarstwa lub przed wejściem do danego budynku inwentarskiego,
- Stosownie kwarantanny,
- Monitorowanie i zwalczanie gryzoni,
- Właściwe zabezpieczenie płodów rolnych oraz pasz przechowywanych w obszarze gospodarstwa,
- Prowadzenie rejestru pojazdów transportujących zwierzęta oraz osób, które mają dostęp do pomieszczeń związanych z produkcją,
- Zabezpieczenie pomieszczeń inwentarskich przed dostępem zwierząt domowych.

Jeżeli do tworzenia takiego programu podejmiemy w sposób strategiczny i innowacyjny stworzymy pewnego rodzaju system wsparcia bezpieczeństwa i asekuracji, który z jednej strony będzie uwzględniał wymagania inspekcji weterynaryjnej, a także wspierał możliwości produkcyjne przedsiębiorstwa oraz co najważniejsze wymagania klientów. To właśnie wymagania klientów w ostatnim czasie będą determinować zmiany i innowacje w dziedzinie bioasekuracji.

Stworzenie skutecznego i dopasowanego do specyfiki fermy systemu bioasekuracji przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa biznesowego nie tylko przedsiębiorstwa, ale i całego rynku w przyszłości.

Uważam, że głównym fundamentem systemu bioasekuracji jest poprawa bezpieczeństwa, odpowiedzialność i bez wątpienia rozwój obszaru edukacji. Wykorzystywanie wiedzy i sprawdzonych rozwiązań, a także ciągłe podnoszenie kwalifikacji, świadomości i odpowiedzialności pracowników.

Ważne i przydatne są również audyty – dają one możliwość innego spojrzenia na to co robimy rutynowo. Jest to źródło cennych informacji i niejednokrotnie rekomendacje i uwagi bywają zaskakujące.

Sprawny system bioasekuracji powinien być strategicznym elementem hodowli każdego świadomego producenta drobiu. Właściwe myślenie i planowanie prowadzą do wielu wymiernych korzyści jakim jest ograniczanie ryzyka w głównych obszarach prowadzenia biznesu. Co w obecnej sytuacji ciągłych zagrożeń i pojawiających się niepowodzeń w zakresie ochrony (np. ptasia grypa) pozwala uzyskać przewagę nad innym producentami i daje możliwość pełnego skupienia się na możliwościach rozwoju przedsiębiorstwa.